

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **J. G.**, zast. JUDr. Monikou Čírtkovou, advokátkou, se sídlem Politických vězňů 44, Kolín, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 1. 2018, č. j. MPSV-2018/18086-912, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 4. 3. 2019, č. j. 57 Ad 11/2018 - 30,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Ustanovené zástupkyni žalobce advokátce JUDr. Monice Čírtkové **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v řízení o kasační stížnosti v částce 2.600 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení žalobce nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Rozhodnutím ze dne 26. 1. 2018, č. j. MPSV-2018/18086-912, žalovaný zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí ze dne 16. 10. 2017, č. j. 22092/2017/NYM, kterým Úřad práce České republiky - krajská pobočka v Příbrami (dále jen „prvoinstanční orgán“) nepřiznal žalobci dávku mimořádné okamžité pomoci z důvodu hrozby vážné újmy na zdraví podle § 2 odst. 2, 3 a § 36 písm. a) zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi.

[2] Usnesením ze dne 24. 5. 2018, č. j. 57 Ad 11/2018 - 13, Krajský soud v Praze odmítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného. V odůvodnění tohoto usnesení uvedl, že uplatnění alespoň jednoho projednatelného žalobního bodu, tedy individualizovaného skutkového tvrzení doprovázeného konkrétní argumentací, představuje jednu ze zvláštních náležitostí žaloby. Vzhledem k tomu, že podaná žaloba neobsahovala žádný žalobní bod, krajský soud vyzval žalobce podle § 37 odst. 5

zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), aby ve lhůtě do 10 dnů odstranil vady žaloby. Krajský soud shrnul, že žalobce podle vlastního tvrzení obdržel rozhodnutí žalovaného dne 29. 1. 2018 a podle razítka na poštovní obálce podal žalobu proti rozhodnutí k poštovní přepravě dne 26. 3. 2018. Žalobce obdržel usnesení krajského soudu s výzvou k odstranění vad žaloby dne 19. 4. 2018 a reagoval na něj žádostí o ustanovení zástupce, kterou předal k poštovní přepravě dne 30. 4. 2018. Krajský soud poukázal na § 72 odst. 1 s. ř. s. a na rozsudek Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 3 Azs 66/2017, přičemž konstatoval, že žalobci fakticky prodloužil zákonnou lhůtu k uplatnění alespoň jednoho projednatelného žalobního bodu až do dne 30. 4. 2018. Za daných okolností již není objektivně možné odstranit vady žaloby, i kdyby soud vyhověl návrhu žalobce a ustanovil mu zástupce. Nadto, návrhy téhož žalobce o ustanovení zástupce již krajský soud v jiných věcech opakovaně zamítl.

[3] Rozsudkem ze dne 30. 8. 2018, č. j. 4 Ads 193/2018 - 31, Nejvyšší správní soud zrušil usnesení Krajského soudu v Praze a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V odůvodnění zrušujícího rozsudku vysvětlil, že krajský soud nesprávně dovodil, že v žalobním řízení již objektivně nebylo možné odstranit vady žaloby, a proto nerozhodl o návrhu žalobce na ustanovení zástupce a odmítl jeho žalobu. Nejvyšší správní soud z obsahu spisové dokumentace zjistil, že žalovaný doručil žalobci žalobou napadené rozhodnutí dne 29. 1. 2018. Žalobci by tak uplynula lhůta k podání žaloby proti rozhodnutí podle § 72 odst. 1 s. ř. s. dne 29. 3. 2018, avšak ten o tři dny dříve podal žalobu na poštu. Usnesením ze dne 16. 4. 2018, č. j. 57 Ad 11/2018 - 8, krajský soud vyzval žalobce, aby ve lhůtě do deseti dnů ode dne doručení usnesení konkretizoval žalobní body tak, aby z nich bylo patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje výrok napadeného rozhodnutí za nezákonný a v čem konkrétně spatřuje porušení namítaných zákonných ustanovení, uvedl návrh rozsudečného výroku, tj. čeho se na soudu domáhá, popřípadě aby uvedl, jaké navrhuje provést důkazy k prokázání svých tvrzení. Usnesení bylo žalobci doručeno dne 19. 4. 2018, a poslední den soudem stanovené lhůty k doplnění náležitostí žaloby tak připadl na den 30. 4. 2018. Z uvedeného je zřejmé, že lhůta, kterou krajský soud poskytl žalobci k doplnění náležitostí žaloby, skončila později, než zákonná lhůta k podání žaloby podle § 72 odst. 1 s. ř. s. Vzhledem k závěrům, které Nejvyšší správní soud vyslovil v rozsudku ze dne 20. 3. 2018, č. j. 3 Azs 66/2017 - 31, však žalobce v této lhůtě mohl žalobu úspěšně doplnit. Především však s ohledem na § 35 odst. 9 s. ř. s. (ve znění účinném před 24. 4. 2019) Nejvyšší správní soud vyslovil, že žalobce má „[...] stále možnost doplnit náležitosti žaloby, a to nejpozději do konce dne, kdy nastane právní moc usnesení, kterým krajský soud rozhodne o jeho návrhu na ustanovení zástupce. Přestože se jedná o relativně krátký časový úsek, nelze a priori vyloučit, že jej [žalobce] využije a včas doplní požadované náležitosti žaloby.“

[4] V dalším řízení Krajský soud v Praze usnesením ze dne 4. 3. 2019, č. j. 57 Ad 11/2018 - 30, žalobu znovu odmítl. V odůvodnění tohoto usnesení vysvětlil, že usnesením ze dne 31. 1. 2019, č. j. 57 Ad 11/2018 - 27, zamítl žádost žalobce o ustanovení zástupce a poučil ho, že nejpozději do konce dne, v němž nastane právní moc tohoto usnesení, může doplnit náležitosti žaloby. Právní moc naposledy uvedeného usnesení nastala dne 6. 2. 2019, avšak žalobce svou žalobu opět nedoplnil.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[5] Proti tomuto usnesení podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost, kterou na výzvu soudu doplnil prostřednictvím ustanovené zástupkyně. V ní namítl, že krajský soud neodstranil vady, kterých se dopustil v předcházejícím usnesení, a zamezil stěžovateli plně se účastnit řízení, neboť mu neustanovil zástupce, ačkoliv to vyžaduje složitost projednávané věci i jeho majetkové poměry a nejedná se o zjevně bezúspěšné či svévolné uplatňování práva. Stěžovatel namítl, že krajský soud pochybil, když mu na jedné straně neustanovil zástupce

pokračování

a na druhé straně odmítl jeho žalobu z důvodu, že nebyla dostatečně kvalifikovaně odůvodněna. Krajskému soudu muselo být zřejmé, že stěžovatel bez odborné pomoci nemůže být úspěšný, čímž popřel jeho právo na spravedlivý proces. Nadto, stěžovatel obdržel záilku obsahující usnesení krajského soudu ze dne 31. 1. 2019, č. j. 57 Ad 11/2018 - 27, v odpoledních hodinách, v době, kdy již byla uzavřena pošta, a stěžovatel bez dostatečného odborného a technického zázemí nebyl schopen odstranit týž den vady žaloby. Takový požadavek krajského soudu stěžovatel označil za ryze formální a odporující právu na spravedlivý proces, respektive ústavnímu pořádku České republiky. Vzhledem k uvedeným námitkám stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadené usnesení krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[6] Žalovaný ke kasační stížnosti konstatoval, že usnesení krajského soudu považuje za věcně správné, a navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

III. Posouzení kasační stížnosti

[7] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Přitom neshledal vady uvedené v § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti. Stěžovatel v kasační stížnosti označil důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a e) s. ř. s., byť je zřejmé, že mohl uplatnit pouze důvod podle písmena e) tohoto ustanovení.

[8] Podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. „[k]asační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení.“

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Nejvyšší správní soud v první řadě konstatuje, že v nyní posuzované věci není oprávněn posuzovat kasační námitky, jimiž stěžovatel brojí proti jinému, než kasační stížností napadenému usnesení. Námitky, že stěžovatel splňoval podmínky pro ustanovení zástupce a krajský soud pochybil, neboť usnesením ze dne 31. 1. 2019, č. j. 57 Ad 11/2018 - 27, žádost stěžovatele o ustanovení zástupce zamítl, jsou mimoběžné s odůvodněním kasační stížností napadeného usnesení krajského soudu ze dne 4. 3. 2019, č. j. 57 Ad 11/2018 - 30, a tedy i s předmětem tohoto řízení o kasační stížnosti. Nadto je třeba zdůraznit, že krajský soud neodmítl žalobu v situaci, kdy by bylo zřejmé, že stěžovatel navzdory určité snaze nedokáže srozumitelně vyjádřit byť jediný žalobní bod, avšak v situaci, kdy se o to vůbec nepokusil, byť v jiných věcech toho byl zcela dostatečně schopen. Podle Nejvyššího správního soudu proto mezi usnesením, kterým krajský soud zamítl žádost stěžovatele o ustanovení zástupce pro nepotřebnost, a mezi usnesením, kterým odmítl žalobu pro nedostatek náležitostí žaloby, není rozpor, jenž by porušoval právo stěžovatele na spravedlivý proces, jak namítl.

[11] K námitce, že nebylo v možnostech stěžovatele, aby odstranil vady žaloby ve zbytku dne, kdy mu bylo doručeno usnesení krajského soudu ze dne 31. 1. 2019, č. j. 57 Ad 11/2018 - 27, Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že bylo věcí stěžovatele, kdy požádá o ustanovení zástupce, tedy, kdy ve smyslu § 35 odst. 9 s. ř. s., ve znění do 23. 4. 2019, zastaví běh lhůty k podání žaloby, a jaká lhůta mu tak zbude k odstranění vad žaloby po právní moci rozhodnutí krajského soudu o žádosti o ustanovení zástupce. Skutečnost, že stěžovatel mohl doplnit žalobu toliko do konce dne, ve kterém nastala právní moc naposledy uvedeného usnesení, není důsledkem svévole, respektive formalismu krajského soudu, ale výlučně zákonem stanoveného běhu lhůt a počínání stěžovatele. Ani v této souvislosti Nejvyšší správní soud neshledal porušení práv stěžovatele. Nadto je vhodné připomenout, že stěžovatel obdržel žalobou napadené rozhodnutí dne

29. 1. 2018 a až do dne 6. 2. 2019 mohl předložit projednatelný žalobní bod. Krajský soud věcně neposoudil stěžovatelovu žalobu nikoliv proto, že by se tomu vyhýbal, avšak proto, že stěžovatel žádný žalobní bod neuvedl, a nebylo tak nic, co by bylo možné meritorně posoudit.

IV. Závěr a náklady řízení

[12] Nejvyšší správní soud proto dovodil, že námitky stěžovatele nejsou důvodné a v souladu s § 110 odst. 1 větou druhou s. ř. s. kasační stížnost zamítl. Současně rozhodl o tom, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť stěžovatel v něm nebyl úspěšný a žalovanému takové právo ve věcech pomoci v hmotné nouzi nepřisluší (§ 60 odst. 1, 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

[13] Nejvyšší správní soud podle § 35 odst. 10 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. současně přiznal ustanovené zástupkyni stěžovatele, advokátce JUDr. Monice Čírtkové, odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů v řízení o kasační stížnosti, a to za dva úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu (tj. převzetí a příprava zastoupení a doplnění kasační stížnosti ze dne 23. 4. 2019), přičemž každému z těchto úkonů podle § 7 bod 3 ve spojení s § 9 odst. 2 advokátního tarifu odpovídá sazba mimosmluvní odměny ve výši 1.000 Kč. Podle § 13 odst. 1 a 3 advokátního tarifu ustanovené advokátce přísluší rovněž náhrada hotových výdajů za každý z provedených úkonů ve výši 300 Kč. Ustanovená zástupkyně sdělila, že není plátkyní daně z přidané hodnoty, a dohromady jí tak náleží odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v řízení o kasační stížnosti ve výši 2.600 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě šedesáti dnů od právní moci tohoto rozsudku, a to na bankovní účet, jehož číslo sdělila v podání ze dne 23. 4. 2019. Podle § 60 odst. 4 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. náklady právního zastoupení stěžovatele, který je osvobozen od soudních poplatků, nese stát.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. května 2019

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu